

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області (Криворізький регіон) інформує щодо податкового законодавства

Роботодавці зобов'язані оформляти трудові відносини відповідно до вимог законодавства

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Наймати працівників можуть компанії, приватні підприємці, а також фізичні особи, які беруть на роботу кухарів, нянь, водіїв та ін.

При цьому всі вони стають роботодавцями і мають дотримуватися трудового законодавства.

Часто роботодавці укладають з працівниками цивільно-правові угоди, а не трудові. У відносинах працівник – роботодавець має укладатися трудовий договір. Цивільно-правова угода про надання послуг укладається в разі співпраці з незалежним підрядником або особою, яка забезпечує себе роботою самостійно, тобто займається підприємництвом, бізнесом.

Порядок оформлення трудових відносин з найманими працівниками є однаковим для всіх роботодавців. Він включає три основні кроки:

- укладення трудового договору;
- оформлення наказу про прийняття на роботу;
- повідомлення Державної податкової служби.

Операції з підакцизними товарами: заповнення реквізиту «Призначення платежу» платіжної інструкції для перерахування коштів за ліцензії

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє.

Відповідно до п. 41 розд. II Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 29 липня 2022 року № 163 платник заповнює реквізит «Призначення платежу» платіжної інструкції так, щоб надавати отримувачу коштів повну інформацію про платіж та документи, на підставі яких здійснюється платіжна операція. Повноту інформації визначає платник з урахуванням вимог законодавства України.

Порядок заповнення реквізиту «Призначення платежу» платіжної інструкції під час сплати податків, зборів, платежів визначено Порядком заповнення реквізиту «Призначення платежу» платіжної інструкції під час сплати (стягнення) податків, зборів, митних, інших платежів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, внесення авансових платежів (передоплати), грошової застави, а також у разі їх повернення, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 22.03.2023 № 148, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28.03.2023 за № 528/39584 (далі – Порядок № 148).

Згідно з п. 1 розд. II Порядку № 148 обов'язковим реквізитом платіжної інструкції є реквізит «Призначення платежу», під час заповнення якого для платника у разі сплати податків, зборів, митних, інших платежів, єдиного внеску, внесення авансових платежів (передоплати), грошової застави на бюджетний/небюджетний/єдиний/депозитний рахунок передбачено поля встановленого формату:

«Код виду сплати»;

«Додаткова інформація запису»;

«Номер рахунку» (у разі сплати на єдиний рахунок, відкритий у Казначействі на ім'я ДПС);

«Сума податку» (у разі сплати на єдиний рахунок, відкритий у Казначействі на ім'я ДПС);

«Інформація про податкове повідомлення (рішення)» (у разі сплати на єдиний рахунок, відкритий у Казначействі на ім'я ДПС);

«Тип» (у разі сплати за оренду державного майна).

Пунктом 2 розд. II Порядку № 148 встановлено, що під час сплати податків, зборів, митних, інших платежів, єдиного внеску, внесення авансових платежів (передоплати), грошової застави на бюджетні/небюджетні/єдиний/депозитний рахунки платник у реквізиті «Призначення платежу» платіжної інструкції заповнює з переліку полів, наведених у п. 1 розд. II Порядку № 148, такі поля:

«Код виду сплати»;

«Додаткова інформація запису».

У полі «Код виду сплати» платник заповнює код виду сплати, визначений Переліком кодів видів сплати, які використовуються платниками, згідно з додатком 1 до Порядку № 148;

у полі «Додаткова інформація запису» платник заповнює інформацію щодо переказу коштів у довільній формі. Суб'єкти господарювання, які проводять господарську діяльність на підставі ліцензії та/або спеціального дозволу, зазначають інформацію щодо звітного (податкового) періоду, за який сплачуються податкові зобов'язання, та дозвільного документа (вид дозвільного документа, номер, дата).

Приклад заповнення реквізиту «Призначення платежу» платіжної інструкції у разі сплати за ліцензію на виробництво тютюнових виробів:

«101 сплата за ліцензію на виробництво тютюнових виробів за 2024 рік, ліцензія № XXXXXX».

Які способи отримання фіскального чеку покупцем за оплачені товари (послуги) через ПРРО?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п. 2 ст. 3 Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (із змінами) суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням електронних платіжних засобів, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу зобов'язані надавати особі, яка отримує або повертає товар, отримує послугу або відмовляється від неї, включаючи ті, замовлення або оплата яких здійснюється з використанням мережі Інтернет, при отриманні товарів (послуг) в обов'язковому порядку розрахунковий документ встановленої форми та змісту на повну суму проведеної операції, створений в паперовій та/або електронній формі (у тому числі, але не виключно, з відтворенням на дисплеї реєстратора розрахункових операцій чи дисплеї пристрою, на якому встановлений програмний реєстратор розрахункових операцій QR-коду, який дозволяє особі здійснювати його зчитування та ідентифікацію із розрахунковим документом за структурою даних, що в ньому міститься, та/або надсиланням електронного розрахункового документа на наданий такою особою абонентський номер або адресу електронної пошти).

Понад 6,8 млн грн туристичного збору отримали від платників з початку року місцеві бюджети Дніпропетровщини

У січні – червні 2024 року до місцевих бюджетів Дніпропетровської області від платників туристичного збору надійшло понад 6,8 млн грн, що на понад 1,5 млн грн, або майже на 29 відс., більше ніж у січні – червні 2023 року.

Нагадуємо, що згідно з рішенням сільської, селищної, міської ради справляння туристичного збору може здійснюватися такими податковими агентами:

- а) юридичними особами, філіями, відділеннями, іншими відокремленими підрозділами юридичних осіб згідно з п.п. 268.7.2 п. 268.7 ст. 268 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), фізичними особами – підприємцями, які надають послуги з тимчасового розміщення осіб у місцях проживання (ночівлі), визначених п.п. 268.5.1 п. 268.5 ст. 268 ПКУ;
- б) квартирно-посередницькими організаціями, які направляють неорганізованих осіб з метою їх тимчасового розміщення у місцях проживання (ночівлі), визначених п.п. «б» п.п. 268.5.1 п. 268.5 ст. 268 ПКУ, що належать фізичним особам на праві власності або на праві користування за договором найму;
- в) юридичними особами, які уповноважуються сільською, селищною, міською радою справляти збір на умовах договору, укладеного з відповідною радою.

Що є об'єктом оподаткування податком на прибуток?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє.

Відповідно до п. 134.1 ст. 134 Податкового кодексу (далі – ПКУ) об'єктом оподаткування податком на прибуток є:

- прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які визначені відповідними положеннями ПКУ (абзац перший п.п. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 ПКУ).

Для платників податку, визначених п.п. 133.1.5 п. 133.1 ст. 133 ПКУ (юридичних осіб, що утворені відповідно до законодавства інших країн (іноземних компаній) та мають місце ефективного управління на території України), не є об'єктом оподаткування прибуток із джерелом походження за межами України (абзац дванадцятий п.п. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 ПКУ);

- дохід за договорами страхування, визначений згідно з п.п. 141.1.2 п. 141.1 ст. 141 ПКУ (п.п. 134.1.2 п. 134.1 ст. 134 ПКУ);

- дохід (прибуток) нерезидента, що підлягає оподаткуванню згідно з п. 141.4 ст. 141 ПКУ, з джерелом походження з України (п.п. 134.1.3 п. 134.1 ст. 134 ПКУ);

- дохід суб'єктів, які здійснюють випуск та проведення лотерей, підлягає оподаткуванню згідно з п. 141.8 ст. 141 ПКУ (п.п. 134.1.4 п. 134.1 ст. 134 ПКУ);

- дохід організаторів азартних ігор, отриманий від діяльності у сфері організації та проведення азартних ігор, крім доходу, отриманого від організації та проведення азартних ігор у залах гральних автоматів (п.п. 134.1.5 п. 134.1 ст. 134 ПКУ);

- дохід, отриманий від організації та проведення азартних ігор у залах гральних автоматів, що підлягає оподаткуванню згідно з п. 141.5 ст. 141 ПКУ (п.п. 134.1.6 п. 134.1 ст. 134 ПКУ);

Згідно з п.п. 134.1.7 п. 134.1 ст. 134 ПКУ об'єктом оподаткування податком на прибуток є скоригований прибуток контрольованої іноземної компанії, визначений відповідно до ст. 39 прим. 2 ПКУ (абзац перший п.п. 134.1.7 п. 134.1 ст. 134 ПКУ).

Такий об'єкт оподаткування визначається окремо від об'єктів оподаткування, визначених підпунктами 134.1.1 – 134.1.6 п. 134.1 ст. 134 ПКУ.

У разі наявності декількох контрольованих іноземних компаній об'єкт оподаткування визначається окремо по кожній такій компанії (абзац третій п.п. 134.1.7 п. 134.1 ст. 134 ПКУ).

Також, об'єктом оподаткування податком на прибуток є операції резидентів Дія Сіті – платників податку на особливих умовах, що підлягають оподаткуванню згідно з п. 135.2 ст. 135, п. 137.10 ст. 137 та п. 141.9 прим. 1 ст. 141 ПКУ (п.п. 134.1.8 п. 134.1 ст. 134 ПКУ).

Чи може користувач скопіювати кваліфікований електронний підпис з одного захищеного носія на інший захищений носій ключової інформації?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу платників, що відповідно до п. 20 ст. 1 Закону України від 05 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» із змінами (далі – Закон № 2155) засіб кваліфікованого електронного підпису чи печатки – засіб електронного підпису чи печатки, що відповідає вимогам, встановленим частинами першою – четвертою ст. 19 Закону № 2155.

Засоби кваліфікованого електронного підпису чи печатки (далі – КЕП) за допомогою відповідних технічних та процедурних засобів повинні забезпечувати:

- надійний рівень конфіденційності особистих ключів під час їх генерації, зберігання та створення КЕП чи печатки;
- належний рівень унікальності пари ключів, які вони генерують;
- надійний рівень неможливості обчислення значення особистого ключа на основі відкритої інформації та надійний захист КЕП чи печатки від підроблення шляхом використання наявних на даний момент технологій;
- можливість надійного захисту підписувачем чи створювачем (уповноваженим представником створювача) електронної печатки особистого ключа від використання іншими особами (п. 1 ст. 19 Закону № 2155).

Таким чином, користувач не може скопіювати КЕП з одного захищеного носія на інший захищений носій ключової інформації, оскільки засоби КЕП забезпечують захист записаних даних від несанкціонованого доступу та від безпосереднього ознайомлення із значенням параметрів особистих ключів та їх копіювання.

Чи застосовуються штрафні санкції до покупця за несвоєчасну реєстрацію РК на зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику у зв'язку з тим, що реєстрація такої ПН була зупинена?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п. 192.1 ст. 192 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) якщо після постачання товарів/послуг здійснюється будь-яка зміна суми компенсації їх вартості, включаючи наступний за постачанням перегляд цін, перерахунок у випадках повернення товарів/послуг особі, яка їх надала, або при поверненні постачальником суми попередньої оплати товарів/послуг, суми податкових зобов'язань та податкового кредиту постачальника та отримувача підлягають відповідному коригуванню на підставі розрахунку коригування до податкової накладної, складеному в порядку, встановленому для податкових накладних, та зареєстрованому в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН).

Правила складання податкових накладних та/або розрахунків коригування до податкових накладних та їх реєстрація в ЄРПН регулюються ст. 201 ПКУ, Порядком заповнення податкової накладної, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2015 № 1307, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26.01.2016 за № 137/28267, зі змінами, та Порядком ведення Єдиного реєстру податкових накладних, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2010 № 1246, зі змінами (далі – Порядок № 1246).

Згідно з положеннями п. 5 Порядку № 1246 податкова накладна та/або розрахунок коригування до податкової накладної приймаються до ЄРПН у разі дотримання вимог встановлених п. 192.1 ст. 192, п. 200 прим.1.3, 200 прим.1.9 ст. 200 прим.1 та пп. 201.1, 201.10 і 201.16 ст. 201 ПКУ, а також з урахуванням законів України від 05 жовтня 2017 року № 2155-VII «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» (зі змінами), від 22 травня 2003 року № 851-IV «Про електронні документи та електронний документообіг» (зі змінами) та Порядку обміну електронними документами з контролюючими органами, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 06.06.2017 № 557, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.08.2017 № 959/30827 (зі змінами).

Реєстрація розрахунків коригування до податкових накладних в ЄРПН може бути здійснена тільки після реєстрації в ЄРПН податкових накладних.

Абзацом другим п. 192.1 ст. 192 ПКУ визначено термін, протягом якого розрахунок коригування до податкової накладної має бути зареєстрований в ЄРПН. Так, розрахунок коригування не може бути зареєстрований в ЄРПН пізніше 1095 календарних днів з дати складання податкової накладної, до якої складений такий розрахунок коригування.

На період по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), зупинявся перебіг строків, встановлених п. 52 прим. 8 підрозд. 10 розд. XX ПКУ.

На період до припинення або скасування воєнного стану на території України справляння податків і зборів здійснюється з урахуванням особливостей, визначених у п. 69 підрозд. 10 розд. XX ПКУ.

Відповідно до п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX ПКУ тимчасово до 01 серпня 2023 року, для платників податків та контролюючих органів зупинявся перебіг строків, визначених податковим законодавством та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, крім, зокрема дотримання строків реєстрації податкових накладних, розрахунків коригування до них в ЄРПН.

При цьому нормами ПКУ не передбачено виключень щодо можливості реєстрації розрахунку коригування в ЄРПН пізніше 1095 календарних днів з дати складання податкової накладної, до якої складений такий розрахунок коригування, незалежно від обставин, за яких такий розрахунок коригування складається.

Пунктом 201.10 ст. 201 ПКУ визначено, що реєстрація податкових накладних та/або розрахунків коригування до податкових накладних у ЄРПН повинна здійснюватися з урахуванням граничних строків, зокрема для розрахунків коригування, складених постачальником товарів/послуг до податкової накладної, що складена на отримувача – платника податку, в яких передбачається зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику, – протягом 15 календарних днів з дня отримання такого розрахунку коригування отримувачем (покупцем).

При цьому тимчасово протягом дії воєнного стану в Україні та шести місяців, після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано; реєстрація податкових накладних та/або розрахунків коригування у ЄРПН, граничний термін реєстрації в ЄРПН яких припадає на період з 08.02.2023 (дата набрання чинності Законом України від 12 січня 2023 року № 2876-IX «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо відновлення обмеження перебування грального бізнесу на спрощеній системі оподаткування»), тобто з датою складання, починаючи з 16 січня 2023 року, здійснюється з урахуванням граничних строків, визначених п. 89 підрозд. 2 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, зокрема для розрахунків коригування, складених постачальником товарів/послуг до податкової накладної, що складена на отримувача – платника податку, в яких передбачається зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику, – протягом 18 календарних днів з дня отримання такого розрахунку коригування до податкової накладної отримувачем (покупцем).

За порушення граничних термінів встановлених для реєстрації в ЄРПН податкових накладних та/або розрахунків коригування передбачена відповідальність у вигляді штрафних санкцій у розмірах визначених ст. 120 прим.1 та п. 90 підрозд. 2 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ.

У разі зупинення реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування в ЄРПН згідно з п. 201.16 ст. 201 ПКУ штрафні санкції, передбачені ст. 120 прим. 1 та п. 90 підрозд. 2 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, не застосовуються на період зупинення такої реєстрації до прийняття рішення щодо відновлення реєстрації таких податкових накладних та/або розрахунків коригування.

Після прийняття в установленому порядку та набрання чинності рішення про реєстрацію податкової накладної в ЄРПН, податкова накладна реєструється в ЄРПН тією датою, за якою її було надіслано до ДПС з метою реєстрації в ЄРПН, що зафіксовано у квитанції.

Отже, за наявності підстав для проведення коригування податкової накладної, яке передбачає зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг, постачальник зобов'язаний скласти розрахунок коригування та направити його покупцю для реєстрації в ЄРПН у терміни встановлені для реєстрації в ЄРПН розрахунків коригування до податкових накладних.

У разі, своєчасної реєстрації в ЄРПН покупцем розрахунку коригування до податкової накладної, після відновлення її реєстрації в ЄРПН, штрафні санкції за порушення граничних термінів встановлених для реєстрації в ЄРПН податкових накладних та/або розрахунків коригування до податкових накладних до покупця застосовуватись не будуть.

Якщо розрахунок коригування до податкової накладної реєстрацію в ЄРПН якої відновлено, покупцем буде зареєстровано з порушенням граничного терміну встановленого для реєстрації в ЄРПН, зокрема розрахунку коригування, до такого покупця буде застосовано штрафні санкції за несвоєчасну реєстрацію розрахунку коригування в ЄРПН.

Водночас для забезпечення можливості обміну між контрагентами (продавцем та покупцем) розрахунками коригування до податкових накладних, якими передбачено зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику, ДПС розроблено електронний сервіс Single Window of Electronic Documents (SWinED), API якого знаходиться за посиланням: <http://obmen.tax.gov.ua>.

Розроблений функціонал системи SWinED передбачає підтвердження отримання електронного документа отримувачем, тобто фіксацію дати отримання покупцем (отримувачем) розрахунків коригування до податкових накладних, якими передбачено зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику.

Виправлення помилки у поданій Заяві про взяття на облік підзвітних фінансових установ для цілей багатосторонньої угоди CRS

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Механізм взяття на облік фінансових агентів, які є підзвітними фінансовими установами (далі – ПФУ) для цілей «Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові

рахунки та загального стандарту звітності та належної перевірки інформації про фінансові рахунки», зняття їх з обліку та внесення змін до відомостей, отриманих для їх обліку визначається «Порядком зняття на облік та зняття з обліку фінансових агентів, які є підзвітними фінансовими установами для цілей багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки та загального стандарту звітності та належної перевірки інформації про фінансові рахунки», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30.08.2023 № 468 та зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14 вересня 2023 р. за № 1618/40674 (із змінами та доповненнями) (далі – Порядок № 468).

Взяттю на облік у Державній податковій службі України (далі – ДПС) підлягають усі фінансові установи, які є ПФУ для цілей Багатосторонньої угоди CRS та Загального стандарту звітності CRS (п. 3 розд. I Порядку № 468).

Взяття на облік, зняття з обліку та внесення змін до відомостей ПФУ здійснюється шляхом подання заяви про взяття на облік/зняття з обліку ПФУ / внесення змін до відомостей про ПФУ (далі – Заява), форма якої наведена у додатку 1 до Порядку № 468, в електронній формі через електронний кабінет платника податків або іншими засобами електронного зв'язку з дотриманням вимог законів України від 22 травня 2003 року № 851-IV «Про електронні документи та електронний документообіг» (зі змінами та доповненнями) та від 05 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» (із змінами та доповненнями) (пп. 1, 8 розд. II Порядку № 468).

Заява подається за таким типами:

«про взяття на облік»;

«про внесення змін про ПФУ»;

«про зняття з обліку».

Якщо ПФУ бажає виправити самостійно виявлені помилки у раніше поданій Заяві «Про взяття на облік», то їй необхідно подати Заяву «Про внесення змін до відомостей про ПФУ».

Заміна ПФУ, яка подає звітність за іншу Організацію, яка відповідає визначенню ПФУ, врегульовано п. 20 розд. II Порядку № 468. Так, якщо відповідно до закону чи договору відбувається заміна особи, відповідальної за подання звіту про підзвітні рахунки за зареєстровану Організацію–ПФУ, яка є корпоративним інвестиційним фондом чи іншою Організацією, визначеною у п.п. 2 п. 3 розд. II, переведення відповідної Організації–ПФУ з обліку від однієї ПФУ до іншої (нової) ПФУ здійснюється шляхом внесення змін до Переліку ПФУ у порядку, визначеному розд. III Порядку № 468.

У разі помилкової подачі заяви «Про взяття на облік», ПФУ необхідно подати заяву «Про зняття з обліку» заповнивши її відповідно до правил визначених Порядком № 468. У цьому випадку до заяви «Про зняття з обліку» додаються пояснення щодо допущеної помилки та копії документів що підтверджують факти викладені в заяві. ДПС може запросити додаткові документи у разі необхідності.

ДПС розглядає заяву «Про зняття з обліку» з дотриманням вимог пунктів 16-18 розд. II Порядку № 468.

У разі помилково поданої заяви про внесення змін до облікових даних, то ПФУ подає нову заяву з достовірною інформацією.

Експорт окремих видів товарів: відображення у податковому обліку з ПДВ операцій з вивезення за межі митної території України

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що запровадження та скасування режиму експортного забезпечення здійснюється на підставі відповідного рішення Кабінету Міністрів України, особливості цього режиму регулюються Законом України від 16 квітня 1991 року № 959-XII «Про зовнішньоекономічну діяльність» (із змінами), Податковим кодексом України та Митним кодексом України. До дати запровадження режиму експортного забезпечення на підставі відповідного рішення Кабінету Міністрів України оподаткування ПДВ операцій з експорту окремих видів товарів (в тому числі здійснених після 01.07.2024) складання податкових накладних за такими операціями та їх відображення в декларації з ПДВ здійснюється в загальному порядку.

Органами місцевого самоврядування встановлені пільги з податку на нерухоме майно в розмірі 100 відс. податкового зобов'язання за 2 квартал 2024 року: особливості заповнення додатків до уточнюючої податкової декларації

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Відповідно до п. 12.3 ст. 12 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) сільські, селищні, міські ради (далі – ради) в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлених місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень.

На період дії воєнного чи надзвичайного стану в Україні на територіях, де тимчасово не здійснюють свої повноваження відповідні ради, рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів та/або надання

податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів мають право приймати відповідні військові адміністрації та військово-цивільні адміністрації у порядку, передбаченому ПКУ для рад.

Згідно з повноваженнями, наданими ПКУ п.п. 266.4.2 п. 266.4 ст. 266 ПКУ, ради встановлюють пільги з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (далі – Податок), що сплачується на відповідній території, з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, громадських об'єднань, благодійних організацій, релігійних організацій України, статуту (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями).

Ради мають право відповідними рішеннями встановлювати пільги з Податку у порядку і строки, передбачені ПКУ, зокрема, пп. 12.3, 12.4, 12.5 ст. 12 ПКУ.

Водночас згідно з п. 69.34 п. 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» ПКУ тимчасово, на період дії воєнного стану на території України, по 31 грудня року, в якому припинено або скасовано воєнний стан, до рішень рад, військових адміністрацій або військово-цивільних адміністрацій щодо встановлення ставок та пільг з місцевих податків та/або зборів та/або рішень про внесення змін до таких рішень не застосовуються вимоги п.п. 4.1.9 п. 4.1 та п.4.5 ст. 4, підпункти 12.3.3, 12.3.4 і 12.3.7 п. 12.3, п.п.12.4.3 п. 12.4 та п. 12.5 ст. 12 ПКУ та Закону України від 11 вересня 2003 року № 1160-IV «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (із змінами), частини четвертої ст. 15 Закону України від 13 січня 2011 року № 2939-VI «Про доступ до публічної інформації» (із змінами), Закону України від 01 липня 2014 року № 1555-VII «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (із змінами).

У разі прийняття радою рішення про встановлення пільги зі сплати Податку в розмірі 100 відс. податкового зобов'язання за 2 квартал 2024 року, і таке рішення прийнято та набуло чинності після граничного терміну надання податкової декларації з Податку (20 лютого поточного року), платники Податку мають право на самостійне уточнення узгоджених податкових зобов'язань з Податку шляхом подання уточнюючих розрахунків відповідно до ст. 50 ПКУ.

Форма Податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки затверджена наказом Міністерства фінансів України від 10.04.2015 № 408 (зі змінами) (далі - Декларація), невід'ємними частинами Декларації є додатки 1 та/або 2: «Розрахунок № _ у частині об'єктів житлової нерухомості» (додаток 1) та «Розрахунок № _ у частині об'єктів нежитлової нерухомості» (додаток 2).

Для уточнення податкового зобов'язання платник Податку подає Декларацію за типом «Уточнююча».

У додатку 1 та/або додатку 2 до Декларації інформація щодо наданої рішенням Ради пільги зазначається шляхом заповнення граф «Податкова пільга» (графи 18-22 у додатку 1, графи 17-21 у додатку 2). При цьому у рядку 8 «Зміст доповнення» Декларації обов'язково вказується причина зменшення податкового зобов'язання – зазначається інформація щодо відповідного рішення Ради.

Розділ I «Розрахунок податкового зобов'язання» додатка 1 до Декларації з типом «Уточнююча» заповнюється наступним чином:

- значення показників граф 1 – 17, 24, 26 та 27 переносяться з раніше поданого додатка 1 до Декларації, що уточнюється;

- у графі 18 – зазначається код пільги відповідно до довідника пільг (примітка 14 до додатка 1);

- у графі 19 – зазначається «100» – розмір пільги у відс. відповідно до рішення ради, згідно з яким надано пільгу;

- у графі 20 – зазначається «01.04.2024» (дата початку користування податковою пільгою);

- у графі 21 – зазначається «30.06.2024» (дата закінчення користування податковою пільгою);

- у графі 22 – зазначається сума пільги (значення графі 25 додатка 1 раніше поданої Декларації);

- у графі 23 зазначається сума податкового зобов'язання до сплати (усього), обчислена за арифметичним методом: графа 17 «річна сума податку» – графа 22 «сума пільги»;

- графа 25 – не заповнюється або зазначається «0» (нуль) (пільга на 2 квартал у розмірі 100 відс.);

- у рядку 3 у графах 23, 24, 25, 26, 27 – зазначається підсумок даних усіх рядків 2.1 – 2.n додатка 1.

Обов'язково заповнюються рядки 4, 6 розділу II «Уточнення податкового зобов'язання».

В аналогічному порядку заповнюється розд. I «Розрахунок податкового зобов'язання» додатка 2 до Декларації з типом «Уточнююча», де:

- значення показників граф 1 – 16, 23, 25 та 26 переносяться з раніше поданого додатка 2 до Декларації, що уточнюється;

- у графі 17 – зазначається код пільги відповідно до довідника пільг (примітка 13 до додатка 2);

- у графі 18 – зазначається «100» (розмір пільги у відсотках відповідно до рішення ради, згідно з яким надано пільгу);

- графі 19 – зазначається 01.04.2024 (дата початку користування податковою пільгою);

- у графі 20 – зазначається 30.06.2024 (дата закінчення користування податковою пільгою);

- у графі 21 – зазначається сума пільги (значення графі 24 додатка 2 раніше поданої Декларації);

- у графі 22 зазначається сума податкового зобов'язання до сплати (усього), обчислена за арифметичним методом: графа 16 «річна сума податку» – графа 21 «сума пільги»;

- графа 24 не заповнюється або зазначається «0» (нуль) (пільга на 2 квартал у розмірі 100 відс.);

- у рядку 3 в графах 22, 23, 24 25 та 26 – зазначається підсумок даних усіх рядків 2.1 – 2.n додатка 2.

Обов'язково заповнюються рядки 4, 6 розд. II «Уточнення податкового зобов'язання».

Податкова знижка: які відомості містить довідка про доходи фізичної особи, що надається податковим агентом?

До відеогалереї↓

<https://dp.tax.gov.ua/media-ark/videogalereya/prezentatsii-ta-inshi-materiali/11194.html>

Сервіс «Пульс» Державної податкової служби України

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує.

Сервіс «Пульс» приймає звернення фізичних осіб та суб'єктів господарювання (далі – Заявники) щодо неправомірних дій або бездіяльності працівників податкової служби, а також про можливі корупційні дії з їхнього боку (далі – Інформація).

Надати інформацію можна, здійснивши наступне:

Крок 1. Наберіть номер телефону **0800-501-007**.

Крок 2. Прослухавши інтерактивний голосовий автовідповідач щоденно з 8:00 до 19:00, у п'ятницю з 8:00 до 18:00 (крім суботи та неділі) – послідовно оберіть напрямок «5» та натисніть «1».

Крок 3. Зачекайте з'єднання з працівником та залиште Інформацію.

При наданні Інформації назвіть своє прізвище, ім'я, по батькові (найменування суб'єкта господарювання), контактний телефон, місце проживання/реєстрації, а також прізвище, ім'я, по батькові та посаду працівника органу ДПС, з яким пов'язана подія, дата, місце і суть події, конкретні обставини, зауваження, прохання чи вимоги. Якщо Заявник не бажає називати своє прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання/реєстрації, Інформація реєструється як анонімна.

У разі звернення представника Заявника обов'язково надаються відомості стосовно його повноважень здійснювати представництво законних інтересів та ведення справ Заявника, пов'язаних із сплатою податків, на підставі закону або довіреності. Якщо представник Заявника не надає такі дані, Інформація на сервіс «Пульс» не приймається.

Крок 4. У неробочий час з 19.00 до 8.00, у п'ятницю з 18:00 (також у суботу та неділю) Інформацію можна залишити на інтерактивний автовідповідач.

Також її можна надіслати на електронну пошту idd@tax.gov.ua.

Звертаємо увагу, що реєструючи звернення Ви даєте згоду на запис розмови технічними засобами та обробку і використання персональних даних згідно з законодавством.

Про результати розгляду Інформації Заявники повідомляються невідкладно або протягом 3 робочих днів. Якщо інформація потребує додаткового розгляду, то загальний термін її опрацювання може бути подовжено.

Не повідомляються Заявникам результати розгляду анонімної Інформації та повідомлень про наявність на вебпорталі/субсайтах ДПС недостовірної/застарілої інформації; методологічних чи технічних проблем в роботі електронних сервісів, систем та відомості щодо мінімізації сплати податків, зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, що надходять електронною поштою.

Чи підлягають відображенню в податковій декларації з ПДВ суми, визначені за податковими повідомленнями-рішеннями за формою «В1» або «В3»?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу на наступне.

Пунктом 200.10 ст. 200 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) визначено, що у строк, передбачений абзацом першим п. 76.3 ст. 76 ПКУ, контролюючий орган проводить камеральну перевірку даних податкової декларації або уточнюючих розрахунків (в разі їх подання).

Платники податку на додану вартість (податок), які мають право на бюджетне відшкодування відповідно до цієї статті та подали заяву про повернення суми бюджетного відшкодування, отримують таке бюджетне відшкодування в разі узгодження контролюючим органом заявленої суми бюджетного відшкодування за результатами камеральної перевірки, що проводиться протягом 20 календарних днів, наступних за граничним строком подання податкової декларації або уточнюючого розрахунку (у разі подання), а якщо такі документи були подані пізніше – за днем їх фактичного подання, та відповідно до вимог, визначених ст. 76 ПКУ, а у випадках, визначених п. 200.11 ст. 200, – за результатами перевірки, зазначеної у такому пункті, відповідно до ПКУ.

Згідно з п. 200.11 ст. 200 ПКУ контролюючий орган має право протягом 40 календарних днів, що настають за граничним строком подання податкової декларації, а в разі якщо така податкова декларація надана після закінчення граничного строку – за днем її фактичного подання, провести документальну перевірку платника податку згідно з п.п. 78.1.8 п. 78.1 ст. 78 ПКУ.

Рішення про проведення документальної перевірки має бути прийнято не пізніше закінчення граничного строку проведення камеральної перевірки.

Відповідно до п. 200.14 ст. 200 ПКУ якщо за результатами камеральної або документальної перевірки, контролюючий орган виявляє невідповідність суми бюджетного відшкодування сумі, заявленій у податковій декларації, то такий орган:

- у разі перевищення заявленої платником податку суми бюджетного відшкодування над сумою, визначеною контролюючим органом за результатами перевірок, надсилає платнику податку податкове повідомлення-рішення, в якому зазначаються сума такого перевищення та підстави для її вирахування;

- у разі з'ясування за результатами проведення перевірок факту, за яким платник податку не має права на отримання бюджетного відшкодування, надсилає платнику податку податкове повідомлення-рішення, в якому зазначаються підстави відмови в наданні бюджетного відшкодування.

Якщо протягом періоду проведення контролюючим органом камеральної або документальної перевірки прийнято рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) у порядку, встановленому Законом України від 14 серпня 2014 року № 1644-VII «Про санкції» (із змінами), такий контролюючий орган надсилає платнику податку податкове повідомлення-рішення, в якому зазначається відмова в наданні бюджетного відшкодування. Таке податкове повідомлення-рішення не підлягає оскарженню (п. 200.14 прим. 1 ст. 200 ПКУ).

Згідно з п. 2 розд. II Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень-рішень платникам податків, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2015 № 1204, у разі якщо за результатами перевірок виявлено завищення суми бюджетного відшкодування або відсутність права на отримання платником податку бюджетного відшкодування, то відповідний структурний підрозділ контролюючого органу складає податкове повідомлення-рішення за такими формами:

«В1» – у разі завищення заявленої суми бюджетного відшкодування податку на додану вартість, у тому числі якщо заявлені до відшкодування суми податку на додану вартість на момент перевірки відшкодовані платнику податку;

«В3» – у разі відмови у наданні бюджетного відшкодування.

Протягом десяти робочих днів, що настають за днем отримання податкового повідомлення-рішення за формою «В1» (при проведенні процедури адміністративного або судового оскарження – протягом десяти робочих днів, наступних за днем її закінчення) заявлена та невідшкодована сума бюджетного відшкодування за декларацією, на яку складено повідомлення-рішення, зменшується в інтегрованій картці платника податків, що ведеться в контролюючому органі. При цьому, така сума не підлягає відображенню у податковій декларації з ПДВ.

Протягом десяти робочих днів, що настають за днем отримання податкового повідомлення-рішення за формою «В3» (при проведенні процедури адміністративного або судового оскарження – протягом десяти робочих днів, наступних за днем її закінчення), завищена сума, на яку складено повідомлення-рішення, зменшується в інтегрованій картці платника податків, що ведеться у контролюючому органі. За умови відсутності порушень норм ст.ст. 197 – 199 ПКУ сума заявленого бюджетного відшкодування, у якій відмовлено, може бути врахована платником зі знаком «+» у рядку 16.3 податкової декларації з ПДВ за звітний (податковий) період, на який припадає день узгодження цього податкового повідомлення-рішення із обов'язковим заповненням спеціального поля в податковій декларації з ПДВ, де вказується дата, номер податкового повідомлення-рішення та сума, на яку відмовлено у бюджетному відшкодуванні ПДВ, зазначеної у такому податковому повідомленні-рішенні.

У яких випадках ФОПи – платники єдиного податку першої групи зобов'язані вести облік товарних запасів?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє, що правовідносини у сфері застосування реєстраторів розрахункових операцій (далі – РРО) та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій (далі – ПРРО) регулюються Податковим кодексом України (далі – ПКУ), Законом України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі – Закон № 265) та нормативно-правовими актами, прийнятими на його виконання.

Порядок проведення розрахунків у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг встановлено ст. 3 Закону № 265.

Порядок ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб-підприємців, у тому числі платників єдиного податку, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 03 вересня 2021 року № 496 (далі – Порядок № 496), який поширюється на фізичних осіб-підприємців, у тому числі платників єдиного податку (далі – ФОП), які відповідно до Закону № 265 зобов'язані вести облік товарних запасів та здійснювати продаж лише тих товарів, що відображені в такому обліку, та осіб, які фактично здійснюють продаж товарів (надання послуг) та/або розрахункові операції в місці продажу (господарському об'єкті) такого ФОП.

Зазначений обов'язок регламентовано положеннями п. 12 ст. 3 Закону № 265.

Тобто товарний облік є частиною проведення розрахунків у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, встановлених розділом II Закону № 265, та його зобов'язані вести фізичні особи-підприємці, які перебувають на загальній системі оподаткування, а також фізичні особи-підприємці, які є платниками

єдиного податку та провадять діяльність з реалізації технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення, ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння, та платники єдиного податку, які зареєстровані платниками податку на додану вартість.

Фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку першої групи звільнені від застосування РРО та/або ПРРО згідно з п. 296.10 ст. 296 ПКУ, але зобов'язані вести облік товарних запасів відповідно до Порядку № 496, лише у випадку реалізації технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту.

Водночас існують обмеження щодо асортименту товарів, дозволених до продажу на першій групі єдиного податку.

Витрати понесені на придбання акцій (інших корпоративних прав), емітентом яких є юридична особа, яка набула статусу резидента Дія Сіті: як отримати податкову знижку?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п. 166.3.10 п. 166.3 ст. 166 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) платник податку на доходи фізичних осіб (податок) має право включити до податкової знижки у зменшення оподатковуваного доходу у вигляді дивідендів, крім сум дивідендів, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу, фактично здійснені ним протягом звітного податкового року витрати на придбання акцій (інших корпоративних прав), емітентом яких є юридична особа, яка набула статус резидента Дія Сіті згідно з частиною третьою ст. 5 Закону України від 15 липня 2021 року № 1667-ІХ «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (із змінами) (далі – Закон № 1667), за умови що такі витрати були понесені платником податку до набуття емітентом статусу резидента Дія Сіті або впродовж періоду, коли такий резидент Дія Сіті відповідав вимозі, встановленій п. 3 частини третьої ст. 5 Закону № 1667.

При цьому, юридична особа набуває статусу резидента Дія Сіті з дня внесення відповідного запису до реєстру Дія Сіті з урахуванням положень частини сьомої ст. 2 Закону № 1667 (частина друга ст. 4 Закону № 1667).

Сума податкової знижки, нарахована платнику податку у звітному податковому році, у разі включення до податкової знижки витрат, передбачених п.п. 166.3.10 п. 166.3 ст. 166 ПКУ, розраховується окремо від інших витрат та не може перевищувати суму річного загального оподатковуваного доходу платника податку, отриманого у вигляді дивідендів, крім сум дивідендів, що не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу (абзац перший п.п. 166.4.4 п. 166.4 ст. 166 ПКУ).

До податкової знижки включаються фактично здійснені протягом звітного податкового року платником податку витрати, підтверджені відповідними платіжними та розрахунковими документами, зокрема, квитанціями, фіскальними або товарними чеками, прибутковими касовими ордерами, що ідентифікують продавця товарів (робіт, послуг) і особу, яка звертається за податковою знижкою (їх покушця (отримувача), а також копіями договорів за їх наявності, в яких обов'язково повинно бути відображено вартість таких товарів (робіт, послуг) і строк оплати за такі товари (роботи, послуги) (п.п. 166.2.1 п. 166.2 ст. 166 ПКУ).

Згідно п.п. 166.2.2 п. 166.2 ст. 166 ПКУ, копії таких документів (крім електронних розрахункових документів) надаються разом з податковою декларацією про майновий стан і доходи (далі – Декларація), а оригінали цих документів не надсилаються контролюючому органу, але підлягають зберіганню платником податку протягом строку давності, встановленого ПКУ.

У разі, якщо відповідні витрати підтверджені електронним розрахунковим документом, платник податків зазначає в Декларації лише реквізити електронного розрахункового документа.

Для документального підтвердження витрат, що включаються до податкової знижки, контролюючий орган не має права вимагати від платника податку надання документів та/або їх копій, які містяться в автоматизованих інформаційних і довідкових системах, реєстрах, банках (базах) даних органів державної влади та/або органів місцевого самоврядування, інформація з яких безоплатно отримується контролюючими органами відповідно до ПКУ та міститься в інформаційних базах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику (п.п. 166.2.3 п. 166.2 ст. 166 ПКУ).

Статтею 1 розд. I Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (із змінами) (далі – Закон № 996) визначено, що первинний документ – це документ, який містить відомості про господарську операцію.

Перелік обов'язкових реквізитів, які повинні мати первинні документи, визначено частиною другою ст. 9 Закону № 996.

Враховуючи викладене, фізична особа – платник податку, яка має право скористатися податковою знижкою за витратами, понесеними на придбання акцій (інших корпоративних прав), емітентом яких є юридична особа, яка набула статус резидента Дія Сіті, повинна подати до контролюючого органу разом з Декларацією підтверджувальні документами, що засвідчують факт понесення таких витрат: копії платіжних та розрахункових документів, зокрема, квитанції, фіскальні чеки, прибуткові касові ордери, що ідентифікують юридичну особу – емітента акцій (інших корпоративних прав) і особу, яка звертається за податковою знижкою, в яких чітко визначені сума витрат, дата здійснення розрахунків (має відповідати даті до набуття емітентом статусу резидента Дія Сіті або впродовж періоду, коли такий резидент Дія Сіті відповідав вимозі,

встановленій п. 3 частини третьої ст. 5 Закону № 1667), а також копії договору купівлі-продажу, витягу з реєстру Дія Сіті, тощо.

При цьому, з метою розрахунку податкової знижки, інформацію щодо сум нарахованого загального річного оподаткованого доходу у вигляді дивідендів, утриманого із таких доходів податку на доходи фізичних осіб, фізична особа – платник податку отримує у вигляді довідки про доходи від юридичної особи – резидента Дія Сіті.

Водночас, згідно з п. 176.1 ст. 176 ПКУ платники податку зобов'язані на вимогу контролюючого органу та в межах його повноважень, визначених законодавством, пред'являти документи і відомості, пов'язані з виникненням доходу або права на отримання податкової знижки, обчисленням і сплатою податку, та підтверджувати необхідними документами достовірності відомостей, зазначених у Декларації з цього податку.

За зверненням фізичної особи перерахунок з податку на нерухоме майно здійснюється за три останні звітні податкові роки

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Відповідно до п.п. 266.7.1 п. 266.7 ст. 266 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) обчислення суми податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, з об'єкта/об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних осіб, здійснюється контролюючим органом за місцем податкової адреси (місцем реєстрації) власника такої нерухомості.

Базовий податковий (звітний) період дорівнює календарному року (п.п. 266.6.1 п. 266.6 ст. 266 ПКУ).

Податкове зобов'язання з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, може бути нараховано за податкові (звітні) періоди (роки) в межах строків, визначених п. 102.1 ст. 102 ПКУ (п. 266.10 ст. 266 ПКУ).

Згідно з положеннями п. 102.1 ст. 102 ПКУ контролюючий орган, крім випадків, визначених п. 102.2 ст. 102 ПКУ, має право самостійно визначити суму грошових зобов'язань платника податків у випадках, визначених ПКУ, не пізніше закінчення 1095 дня, що настає за останнім днем граничного строку сплати грошових зобов'язань, нарахованих контролюючим органом.

Водночас, п. 52 прим. 2 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ на період з 18 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), зупиняється перебіг строків давності, передбачених ст. 102 ПКУ.

При цьому дію п. 52 прим. 2 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ зупинено на період дії воєнного, надзвичайного стану згідно із Законом України від 15 березня 2022 року № 2120-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану».

Разом з тим, п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ встановлено, що тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України справляння податків і зборів здійснюється з урахуванням особливостей, визначених у п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ.

27.05.2022 набрав чинності Закон України від 12 травня 2022 року № 2260-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей податкового адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану» (далі – Закон № 2260), яким внесено зміни, зокрема, до п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ щодо відновлення перебігу строків проведення перевірок.

Так, відповідно до п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ для платників податків та контролюючих органів зупиняється перебіг строків, визначених податковим законодавством та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, крім визначених п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ випадків, зокрема:

- строків проведення камеральних перевірок, оформлення їх результатів у порядку, визначеному ст. 86 ПКУ, подання скарги на податкове повідомлення-рішення за результатами камеральної перевірки, прийняття рішення за результатом її розгляду, нарахування пені (абзац третій п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ);

- строків проведення фактичних та документальних позапланових перевірок, оформлення їх результатів у порядку, визначеному ст. 86 ПКУ, подання скарги на податкове повідомлення-рішення, рішення про застосування фінансових санкцій за результатами документальної позапланової перевірки або фактичної перевірки та прийняття рішення за результатами їх розгляду, адміністративного арешту майна за результатами документальної позапланової перевірки або фактичної перевірки (абзац четвертий п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ).

Враховуючи викладене, за зверненням фізичної особи може здійснити перерахунок з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за три останні звітні податкові роки. При цьому строк давності,

визначений ст. 102 ПКУ, збільшується на період з дати початку дії карантину до дати набрання чинності Законом № 2260, тобто на строк з 01.03.2020 по 27.05.2022.

Щодо необхідності дотримання вимог законодавства при наданні послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом

ДПС у тісній співпраці з Державною митною службою України, Державною прикордонною службою України, Державною службою України з питань праці, Державною службою України з безпеки на транспорті та їх регіональними підрозділами у рамках системного контролю було відпрацьовано низку суб'єктів господарювання та здійснено фактичні перевірки.

За результатами таких перевірок встановлено, зокрема:

– суб'єкта господарювання 1, у якого при наданні послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом по одному із міжнародних маршрутів, водії автобусів систематично здійснювали розрахунки в готівковій формі без застосування реєстратора розрахункових операцій/програмного реєстратора розрахункових операцій/ книги обліку розрахункових операцій (далі – РРО/ПРРО/КОРО) та без надання пасажиром відповідних розрахункових документів.

Проведеною перевіркою встановлено перевезення в такий спосіб майже 6,3 тис. пасажирів за період із 01.10.2023 по 31.05.2024.

Очікувана сума фінансових санкцій за порушення вимог Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі – Закону № 265) за результатами перевірки становить більше ніж 1,2 млн гривень.

– суб'єкта господарювання 2, у якого при наданні послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом по іншому міжнародному маршруту водії автобусів систематично здійснювали розрахунки в готівковій формі без застосування РРО/ПРРО/КОРО та без надання пасажиром відповідних розрахункових документів.

Проведеною перевіркою встановлено перевезення в такий спосіб майже 1, 65 тис. пасажирів за період із 01.10.2023 по 31.05.2024.

Очікувана сума фінансових санкцій за порушення вимог Закону № 265 за результатами перевірки становить майже 0,5 млн гривень.

З наведених питань з початку року проведено всього більше 400 перевірок суб'єктів господарювання.

ДПС вкотре наголошує, що дотримання вимог Закону № 265 при наданні послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом, а також офіційне оформлення трудових відносин з найманими працівниками – це позитивна репутація платника податків та гарантоване уникнення штрафних (фінансових) санкцій.

Яким чином громадянин, який не є суб'єктом господарювання, може отримати інформацію про наявність (відсутність) у неї податкового боргу?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що статтею 67 Конституції України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР зі змінами та доповненнями визначено обов'язок кожного сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом.

Відповідно до п. 15.1 ст. 15 Податкового кодексу України и (далі – ПКУ) платниками податків визнаються фізичні особи (резиденти і нерезиденти України), юридичні особи (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлені підрозділи, які мають, одержують (передають) об'єкти оподаткування або провадять діяльність (операції), що є об'єктом оподаткування згідно з ПКУ або податковими законами, і на яких покладено обов'язок із сплати податків та зборів згідно з ПКУ.

Підпунктом 14.1.175 п. 14.1 ст. 14 ПКУ встановлено, що податковий борг – це сума узгодженого грошового зобов'язання, не сплаченого платником податків у встановлений ПКУ строк, та непогашеної пені, нарахованої у порядку, визначеному ПКУ.

Абзацами першим – другим п. 1 підрозд. 1 розд. II Порядку ведення податковими органами оперативного обліку податків, зборів, платежів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.01.2021 № 5 (далі – Порядок № 5) визначено, що з метою обліку нарахованих і сплачених, повернутих та відшкодованих сум платежів територіальними органами ДПС відкриваються інтегровані картки платника (далі – ІКП) за кожним платником та кожним видом платежу, які мають сплачуватися такими платниками на рахунки, відкриті в розрізі адміністративно-територіальних одиниць.

ІКП містить інформацію про облікові операції та облікові показники, які характеризують стан розрахунків платника з бюджетами та фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування за відповідним видом платежу та відповідною адміністративно-територіальною одиницею.

Згідно з п. 2 підрозд. 1 розд. II Порядку № 5 ІКП відкривається, зокрема:

- за місцем проживання осіб (фізичних осіб, фізичних осіб - підприємців, самозайнятих осіб) (основне місце обліку);

- за місцем розташування (реєстрації) їх підрозділів, рухомого та нерухомого майна, об'єктів оподаткування або об'єктів, які пов'язані з оподаткуванням, або через які проводиться діяльність (неосновне місце обліку).

Інформація про дату вручення платнику податку податкового повідомлення-рішення вноситься до інформаційної системи структурними підрозділами територіальних органів ДПС, якими сформовані податкові повідомлення-рішення, не пізніше дня, наступного за днем отримання такої інформації (п. 2 підрозд. 12 розд. IV Порядку № 5).

Після внесення до інформаційної системи інформації про дату вручення податкового повідомлення-рішення облікові показники щодо нарахованих територіальним органом ДПС податкових зобов'язань з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку та плати за землю відображаються в ІКП датою граничного строку сплати (60 календарних днів з дня вручення платнику податкового повідомлення-рішення) (абзац перший п. 1 підрозд. 13 розд. IV Порядку № 5).

При цьому відповідно до п. 42 прим. 1.2 ст. 42 прим. 1 ПКУ Електронний кабінет забезпечує можливість реалізації платниками податків прав та обов'язків, визначених ПКУ та іншими законами, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, та нормативно-правовими актами, прийнятими на підставі та на виконання ПКУ та інших законів, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, в тому числі, шляхом, зокрема, перегляду інформації про платника податків, що збирається, використовується та формується контролюючими органами у зв'язку з обліком платників податків та адмініструванням податків, зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок), здійсненням податкового контролю, у тому числі дані оперативного обліку податків, зборів, єдиного внеску (у тому числі дані ІКП).

Інформацію про наявність (відсутність) податкового боргу платник може отримати, скориставшись Електронним кабінетом, вхід до якого здійснюється за адресою: <https://cabinet.tax.gov.ua>, а також через офіційний вебпортал ДПС.

Вхід до приватної частини Електронного кабінету здійснюється після проходження користувачем електронної ідентифікації онлайн з використанням кваліфікованого електронного підпису будь-якого кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг, через інтегровану систему електронної ідентифікації – id.gov.ua або за допомогою мобільного застосунку «ДІА».

У приватній частині Електронного кабінету режим «Стан розрахунків з бюджетом» надає користувачу Електронного кабінету доступ до своїх особових рахунків зі сплати податків, зборів та інших платежів (дані ІКП).

Даний режим надає можливість переглянути зведену інформацію по кожному виду платежу, зокрема: орган ДПС, назва податку (платежу), платіж (код), бюджетний рахунок. При цьому, червоним кольором позначено суми заборгованості перед бюджетом.

Також, даний режим надає можливість переглянути інформацію по кожному виду податку (платежу) про нарахування за податковими зобов'язаннями, сплату та повернення з бюджету, пеню, переплату та залишок несплаченої пені, а також вивантажити її в форматі XLS.

Крім цього, згідно з п. 59.1 ст. 59 ПКУ у разі коли у платника податків виник податковий борг, контролюючий орган надсилає (вручає) йому податкову вимогу в порядку, визначеному для надсилання (вручення) податкового повідомлення-рішення.

Податкова вимога може надсилатися (вручатися) контролюючим органом за місцем обліку платника податків, в якому обліковується податковий борг платника податків.

Податкова вимога не надсилається (не вручається), а заходи, спрямовані на погашення (стягнення) податкового боргу, не застосовуються, якщо загальна сума податкового боргу платника податків не перевищує ста вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. У разі збільшення загальної суми податкового боргу до розміру, що перевищує сто вісімдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, контролюючий орган надсилає (вручає) податкову вимогу такому платнику податків. Строк давності, визначений п. 102.4 ст. 102 ПКУ для стягнення податкового боргу, у такому випадку розпочинається не раніше дня виникнення податкового боргу у сумі, що перевищує сто вісімдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Відповідно до абзацу першого п. 59.3 ст. 59 ПКУ податкова вимога разом з детальним розрахунком суми податкового боргу надсилається не раніше першого робочого дня після закінчення граничного строку сплати суми грошового зобов'язання.

Абзацами першим і четвертим п. 6 розд. IV Порядку направлення податковими органами податкових вимог платникам податків, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30.06.2017 № 610 зі змінами та доповненнями (далі – Порядок № 610) визначено, що податкова вимога вважається належним чином надісланою (врученою) платнику податків, якщо вона надіслана за адресою (місцезнаходженням, податковою адресою, а для фізичної особи (її законного чи уповноваженого представника) – місцем проживання або останнього відомого місцезнаходження) платника податків рекомендованим листом з повідомленням про вручення або особисто вручена платнику податків (його законному чи уповноваженому представникові), або надіслана в Електронний кабінет засобами інформаційно-телекомунікаційної системи з дотриманням вимог законів України від 22 травня 2003 року № 851-IV «Про електронні документи та електронний документообіг» зі змінами та доповненнями та від 05 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронні довірчі послуги» зі змінами та доповненнями.

У разі якщо пошта не може вручити платнику податків податкову вимогу через відсутність за місцезнаходженням посадових осіб платника податків, їх відмову прийняти документ, незнаходження

фактичного місця розташування (місцезнаходження) платника податків або з інших причин, така податкова вимога вважається врученою платнику податків у день, вказаний поштовою службою в повідомленні про вручення із зазначенням причини невручення.

Слід зазначити, що фізичні особи – громадяни відповідно до п.п. 266.7.3 п. 266.7 ст. 266, п.п. «в» п.п. 267.6.10 п. 267.6 ст. 267 ПКУ мають право звернутися з письмовою заявою до контролюючого органу:

- за своєю податковою адресою для проведення звірки даних щодо нарахованої суми податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;

- за своєю податковою адресою (місцем реєстрації) для проведення звірки даних щодо нарахованої суми транспортного податку.

Для проведення звірки щодо плати за землю фізичні особи мають право письмово або в електронній формі засобами електронного зв'язку (з дотриманням вимог, визначених п. 42.4 ст. 42 ПКУ) звернутися до контролюючого органу за своїм місцем реєстрації у контролюючих органах або за місцем знаходження земельних ділянок, у тому числі право на яку фізична особа має як власник земельної частки (паю) (абзац сьомий п. 286.5 ст. 286 ПКУ).

Розділ «Онлайн-навчання» доповнено новими матеріалами для платників

У розділі «[Онлайн-навчання](#)» на вебпорталі ДПС, який містить корисну інформацію з податкової тематики, навички заповнення податкової звітності та розуміння оптимальних механізмів сплати, розміщено нові матеріали.

У підрозділі «[Е-кабінет](#)» розміщені матеріали:

[«Подання Заяви про внесення змін до Державного реєстру фізичних осіб – платників податків \(Форма 5ДР\)»](#);

[«Подання облікової картки фізичної особи – платника податків \(Форма 1ДР\) \(Заява для реєстрації у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків\)»](#).

Підрозділ «[Робота з погашення податкового боргу](#)» доповнено матеріалом «[Порядок надання довідки про відсутність заборгованості з платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи](#)».

Розділ «Онлайн-навчання» мобільний. Він доповнюється новими підрозділами відповідно до потреб платників податків. Вся інформація викладена у відео, презентаційних та текстових матеріалах, які постійно оновлюються та доповнюються.

Загалом на сьогодні розділ «Онлайн-навчання» містить понад 320 відео, текстових та презентаційних матеріалів.

Визначення бази оподаткування акцизним податком у випадку недотримання норм втрат деяких видів підакцизної продукції

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу на наступне.

За наявності понаднормативних втрат та відходів (для тютюнової сировини) базою оподаткування акцизним податком для:

- спирту етилового, у тому числі біоетанолу, спиртових дистилатів є понаднормативно втрачена кількість спирту етилового, у тому числі біоетанолу, спиртових дистилатів під час їх виробництва;

- спирту, виноматеріалів, соків під час виробництва алкогольних напоїв або понаднормативних виробничих втрат алкогольних напоїв є кількість понаднормативно втрачених таких товарів (продукції);

- ферментованої тютюнової сировини під час її зберігання, транспортування і використання у виробництві тютюнових виробів є втрачений обсяг тютюнової сировини, який перевищує сукупні норми втрат та відходів, визначені Кодексом, за відповідний календарний (звітний) місяць;

- неферментованої тютюнової сировини під час її зберігання, транспортування, виробництва ферментованої тютюнової сировини є втрачений обсяг тютюнової сировини, який перевищує сукупні норми втрат та відходів, за відповідний календарний (звітний) місяць;

- рідин, що використовуються в електронних сигаретах, під час їх зберігання, транспортування і використання у виробництві, у тому числі електронних сигарет є втрачений об'єм рідин, що використовуються в електронних сигаретах, який перевищує норми втрат;

- нафтопродуктів під час їх приймання, зберігання, відпуску, перевантаження та транспортування та якщо з таких обсягів акцизний податок не сплачувався або сплачувався за пільговою ставкою є втрачений обсяг нафтопродуктів, який перевищує норми втрат

Норми визначені пунктом 214.6 статті 214 Податкового кодексу України.

До уваги виконавців проєктів міжнародної технічної допомоги, які не є платниками ПДВ!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що згідно з п. 197.11 ст. 197 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) звільняються від оподаткування ПДВ, зокрема, операції із:

- постачання товарів та послуг на митній території України та ввезення на митну територію України товарів як міжнародної технічної допомоги (далі – МТД), яка надається відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана у встановленому законодавством порядку;

- постачання товарів та послуг на митній території України та ввезення на митну територію України товарів, що фінансуються за рахунок МТД, яка надається відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана у встановленому законодавством порядку.

Порядок отримання права на звільнення від оподаткування операцій, що здійснюється в рамках проєктів МТД, регламентується постановою Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 року № 153, із змінами «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги» (далі – Порядок № 153).

Відповідно до п. 2 Порядку № 153 виконавцем проєкту є будь-яка особа (резидент або нерезидент), що має письмову угоду з партнером з розвитку або уповноваженою партнером з розвитку особою та забезпечує реалізацію проєкту (програми), у тому числі на платній основі.

Проєкти (програми) підлягають обов'язковій державній реєстрації, яка є підставою для акредитації їх виконавців, а також реалізації права на одержання відповідних пільг, привілеїв, імунітетів, передбачених законодавством та міжнародними договорами України (пп. 11, 12 Порядку № 153).

Пунктом 23 Порядку № 153 визначено, що виконавець та субпідрядник, що реалізують право на податкові пільги, передбачені законодавством та міжнародними договорами України (крім договорів, пов'язаних із виконанням робіт з підготовки до зняття і зняття енергоблоків Чорнобильської АЕС з експлуатації та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему), щомісяця до 20 числа складає та подає в письмовому та електронному вигляді органі Державної податкової служби України (далі – ДПС), в якому перебуває на обліку як платник податків, інформаційне підтвердження за формою згідно з додатком 8 до Порядку № 153 (далі – Додаток 8). У разі коли виконавцем є юридична особа – нерезидент, що не перебуває на обліку як платник податків, інформаційне підтвердження подається в письмовому та електронному вигляді органі ДПС за адресою акредитації такої особи на території України та в копії Секретаріатові Кабінету Міністрів України.

При цьому, у заголовній частині Додатка 8 зазначається назва проєкту МТД, дата, номер державної реєстрації такого проєкту (державна реєстрація проєкту підтверджується реєстраційною картою проєкту (програми), складеною за формою згідно з додатком 1 до Порядку № 153), найменування партнера з розвитку, найменування, місцезнаходження, код згідно з ЄДРПОУ або Державним реєстром фізичних осіб - платників податків (за наявності), індивідуальний податковий номер платника ПДВ виконавця та кошторисна вартість проєкту МТД (вказується у валюті, що вказана в проєкті МТД). При цьому, якщо виконавець проєкту МТД не зареєстрований платником ПДВ, то індивідуальний податковий номер платника ПДВ не зазначається.

Отже, неплатник ПДВ, який є виконавцем проєкту МТД, подає Додаток 8, в заголовній частині якого зазначає передбачену додатком інформацію, крім індивідуального податкового номеру платника ПДВ.

Особливості обчислення податкових зобов'язань з рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин у разі піддання обсягів видобутої корисної копалини, податкові зобов'язання за які виконані, іншим видам операцій первинної переробки мінеральної сировини у наступному податковому (звітному) періоді

Платниками рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин (далі – Рентна плата) є суб'єкти господарювання, які набули права користування об'єктом (ділянкою) надр на підставі отриманих спеціальних дозволів на користування надрами (далі – спеціальний дозвіл) у межах конкретних ділянок надр з метою провадження господарської діяльності з видобування корисних копалин, у тому числі під час геологічного вивчення (або геологічного вивчення з подальшою дослідно-промисловою розробкою) в межах зазначених у таких спеціальних дозволах об'єктах (ділянках) надр (п.п. 252.1.1 п. 252.1 ст. 252 Податкового кодексу України (далі – Кодекс)).

Відповідно до п. 252.3 ст. 252 Кодексу об'єктом оподаткування Рентною платою по кожній наданій у користування ділянці надр, що визначена у відповідному спеціальному дозволі, є обсяг товарної продукції гірничого підприємства (далі – Товарна продукція), що є результатом господарської діяльності з видобування корисних копалин у податковому (звітному) періоді, види якої встановлені кондиціями на мінеральну сировину ділянки надр, до якої належить, у тому числі, обсяг мінеральної сировини, що утворюється в результаті виконання первинної переробки, що провадиться іншими, ніж платник рентної плати, суб'єктами господарювання на умовах господарських договорів про послуги з давальницькою сировиною.

Господарська діяльність гірничого підприємства з видобування корисних копалин для цілей розділу IX Кодексу – діяльність гірничого підприємства, яка охоплює процеси добування та первинної переробки корисних копалин (п.п. 14.1.37 п. 14.1 ст. 14 Кодексу), де добування корисних копалин визначено як сукупність технологічних операцій з вилучення, зокрема з покладів дна водойм, та переміщення, у тому числі тимчасове зберігання, на поверхню частини надр (гірничих порід, рудної сировини тощо), що вміщує корисні копалини, та спеціальних видів робіт з добування корисних копалин, до яких відноситься підземна

газифікація та виплавляння, хімічне та бактеріальне вилуговування, дражна та гідравлічна розробка розсіпних родовищ, гідравлічний транспорт гірничих порід покладів дна водойм (п.п. 14.1.51 п. 14.1 ст. 14 Кодексу).

Первинна переробка (збагачення) мінеральної сировини згідно з п.п. 14.1.150 п. 14.1 ст. 14 Кодексу є складовою господарської діяльності гірничого підприємства, яка включає сукупність операцій із: збирання, дроблення або мелення, сушки, сортування за будь-якими фізичними властивостями дроблених або мелених гірських порід або мінеральних утворень із застосуванням будь-яких технологічних процесів сортування, які забезпечують отримання гірничим підприємством товарної продукції, види якої встановлені затвердженими кондиціями на мінеральну сировину об'єкта (ділянки) надр.

Виконання технологічних операцій з добування та технологічних операцій з первинної переробки може виконуватися платником Рентної плати не в одному податковому (звітному) періоді і, відповідно, податкові зобов'язання з Рентної плати можуть виникати (уточнюватися) як після виконання технологічних операцій з добування (якщо добута мінеральна сировина відповідає вимогам стандартів для Товарної продукції, придатної для використання галузями промисловості іншими, ніж видобувна), так і після технологічних операцій з первинної переробки добутої мінеральної речовини.

У разі коли до обсягів Товарної продукції, що взяті на облік після операцій з добування (якщо добута мінеральна сировина відповідає вимогам стандартів для Товарної продукції, придатної для використання галузями промисловості, інших ніж видобувна) із сплатою відповідних податкових зобов'язань, у наступних податкових (звітних) періодах за рішенням платника Рентної плати виконуються операції первинної переробки, результатом якої є нові види Товарної продукції, п. 252.14 ст. 252 Кодексу передбачена можливість уточнення (без застосування санкцій) податкових зобов'язань з Рентної плати з урахуванням раніше виконаних податкових зобов'язань, які виникали за попередніми операціями з даним видом корисної копалини.

Податкові зобов'язання з Рентної плати за кожний податковий (звітний) період, що відповідає календарному кварталу, декларуються у додатку 1 до Податкової декларації з рентної плати, форму якої затверджено наказом Міністерства фінансів України від 17.08.2015 № 719, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03.09.2015 за № 1051/27496 (далі – Декларація, додаток 1).

У разі взяття на облік у звітному (податковому) періоді одного або декількох нових видів Товарної продукції за результатами виконання операцій з первинної обробки попередньо задекларованої добутої Товарної продукції, для кожного такого виду, що ідентифікується за рядками розділу 8 додатку 1 до Декларації, складається окремий розрахунок (додаток 1 до Декларації).

Розділ 8 «Вид корисної копалини» додатку 1 до Декларації відображає інформацію про види корисної копалини, у тому числі Товарної продукції, зокрема:

«назва корисної копалини за спеціальним дозволом» (ряд. 8.1 додатку 1 до Декларації);

«назва корисної копалини та її код» зазначається згідно з додатком 13 до Декларації (ряд. 8.2 додатку 1 до Декларації);

«назва товарної продукції гірничого підприємства та її код» зазначається згідно з додатком 14 до Декларації (ряд. 8.3 додатку 1 до Декларації);

«назва регламентуючого документа для товарної продукції гірничого підприємства» (ряд. 8.4 додатку 1 до Декларації);

«назва товарної продукції гірничого підприємства (марка, сорт тощо) згідно з документом, що регламентує властивості продукції» (ряд. 8.5 додатку 1 до Декларації).

Перелік корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 12 грудня 1994 року № 827 (далі – Перелік). При цьому у разі використання корисної копалини у декількох напрямках відповідно до Переліку, напрям використання родовища корисної копалини визначається за рішенням Державної комісії по запасах корисних копалин.

Водночас інструкціями Державної комісії по запасах корисних копалин із застосування Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 05 травня 1997 року № 432 (далі – Класифікація), до родовищ окремих видів корисних копалин передбачається також розподіл запасів корисних копалин за собівартістю їх видобутку та переробки на Товарну продукцію, згідно із затвердженими кондиціями на мінеральну сировину як сукупності вимог до якості і кількості корисних копалин, гірничо-геологічних та інших умов користування ділянкою надр (далі – Кондиції) з експертним обранням того варіанту техніко-економічних розрахунків, який забезпечує раціональне використання надр, головним чином за ознакою максимізації отримуваної власником надр економічної вигоди (рентного доходу) з метою використання оцінок техніко-економічних та фінансових показників господарської діяльності для цілей інвестиційного планування та оподаткування (абзац сьомий п. 2 Положення про порядок проведення державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 грудня 1994 року № 865). Кондиції, зокрема, в частині результативності господарської діяльності гірничого підприємства, базуються на дотриманні цими підприємствами такої обов'язкової вимоги до провадження господарської діяльності гірничого підприємства як перевищення рентабельності діяльності гірничого підприємства із виробництва Товарної продукції, що відповідає установленим стандартам, ставки рефінансування Національного банку (пункти 2-3 Класифікації).

Приклад

Розглянемо порядок обчислення податкових зобов'язань з Рентної плати на умовному прикладі підданню обсягів добутого каоліну-сирцю операціям з первинної переробки (збагачення).

Гірниче підприємство (далі – Підприємство) у I кварталі 2023 року добуло 2 000 тонн каоліну та об'єктом оподаткування Рентною платою у Декларації визнало взяті на облік 1975 тонн каоліну-сирцю (втрачено в надрах 25 тонн каоліну-сирцю).

Товарна продукція добутого каоліну-сирцю у I кварталі 2023 року була реалізована в обсязі 975 тонн за ціною 50 грн/т, при розрахунковій вартості каоліну-сирцю 43 грн/т, більша з яких – 50 грн/т застосована в якості бази оподаткування Рентною платою у Декларації за I квартал 2023 року. Решта сформувала запаси Товарної продукції Підприємства.

У квітні 2023 року Підприємством введено в експлуатацію цикл збагачення каоліну, де у квітні – травні 2023 року виконано операції із збагачення 1 000 тонн запасів каоліну-сирцю, з отриманням таких видів та кількості Товарної продукції:

- збагачений каолін – 825 тонн;
- кварцовий пісок – 175 тонн.

Вироблена Товарна продукція у повному обсязі реалізована 10 червня 2023 року за фактичною ціною (без ПДВ), а саме:

- 4 000 грн/тонну збагаченого каоліну;
- 200 грн/тонну кварцового піску.

Фактична ціна реалізації кожного виду Товарної продукції перевищила їх розрахункові вартості:

- каолін – 150 грн/тонну;
- кварцовий пісок – 100 грн/тонну.

Оскільки в результаті операцій із збагачення відбулася зміна виду Товарної продукції, то виникає необхідність уточнення податкових зобов'язань з Рентної плати щодо таких видів Товарної продукції, яка реалізується після збагачення каоліну-сирцю.

Розглянемо порядок обчислення Підприємством своїх податкових зобов'язань з Рентної плати, що не порушуватимуть вимоги податкового законодавства.

Підприємство задекларувало податкові зобов'язання з Рентної плати за I квартал 2023 року за 1975 тонн каоліну-сирцю у розмірі 4 937,50 гривень при ставці Рентної плати 5 відсотків:

$$1\,975\,т \times 50\,грн \times 5\% = 4\,937,50\,гривень.$$

У результаті піддання Підприємством у квітні – травні 2023 року операціям збагачення 1000 тонн добутого каоліну-сирцю, за які у I кварталі 2023 року було сплачено податкові зобов'язання з Рентної плати у розмірі 2 500 гривень, отримано:

825 тонн збагаченого каоліну, якісні характеристики якого відповідають ТУ 21-533-2001 «Каолін просянівський»;

175 тонн кварцового піску, якісні характеристики якого відповідають ДСТУ Б В.2.7-131:2007. СТУ Б В.2.7-131:2007.

Податкові зобов'язання з Рентної плати обчислені у розмірі 165 000,00 та 1 750,00 гривень для збагаченого каоліну та кварцового піску відповідно:

$$825\,т \times 4\,000\,грн \times 5\% = 165\,000,00\,гривень,$$

$$175\,т \times 200\,грн \times 5\% = 1\,750,00\,гривень.$$

Такі податкові зобов'язання з Рентної плати Підприємства за обсяги видів товарної продукції, отриманих у результаті застосування операцій первинної переробки, декларуються у звітній Декларації за II квартал 2023 року у окремих додатках 1 до неї (витяг із звітних додатків 1 та звітної Декларації за II квартал 2023 року).

Разом з тим податкові зобов'язання з Рентної плати Підприємства, за реалізовані у I кварталі 2023 року 975 тонн каоліну-сирцю фактично склали 2 375,00 гривень:

$$975\,т \times 50\,грн \times 5\% = 2\,437,00\,гривень;$$

Отже, задекларовані та сплачені Підприємством податкові зобов'язання з Рентної плати за I квартал 2023 року за обліковані 1975 тонн каоліну-сирцю у розмірі 4 937,50 гривень, з яких 975 тонн реалізовано у I кварталі 2023 року, а 1000 тонн у II кварталі 2023 року піддано операціям збагачення, мають бути зменшені на суму 2 500,00 гривень, яка відображається у р. 14.2 уточнюючого додатку 1 до Декларації за II квартал 2023 року (витяг із Декларації та уточнюючого додатку 1 до неї за II квартал 2023 року):

$$4\,937,50 - 2\,375,00 = 2\,500,00\,гривень.$$

Таким чином, Підприємством з дотриманням норм п. 252.14 ст. 252 Податкового кодексу України виконано податкові зобов'язання з Рентної плати за обсяги Товарної продукції, отриманої в результаті виконання операцій первинної переробки каоліну-сирцю – збагаченого каоліну та кварцового піску.

Які граничні строки розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів встановлено у період воєнного стану?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Робота банківської системи України в період запровадження воєнного стану регулюється, зокрема, постановою Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18 «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану» (із змінами) (далі – Постанова № 18).

Так, відповідно до п. 14 прим. 2 Постанови № 18 на період воєнного стану граничні строки розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів становлять 180 календарних днів та застосовуються до операцій, здійснених з 05 квітня 2022 року.

Водночас, п. 14 прим. 3 Постанови № 18 визначено, що граничні строки розрахунків, зазначені в п. 14 прим. 2 Постанови № 18:

1) не поширюються на операцію з експорту, імпорту товарів (уключаючи незавершені розрахунки за операцією), сума якої (в еквіваленті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком України (далі – НБУ) на дату здійснення операції) є меншою, ніж розмір, передбачений ст. 20 Закону України від 06 грудня 2019 року № 361-IX «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», крім дроблення операцій з експорту товарів або дроблення валютних операцій;

2) застосовуються з урахуванням установлених НБУ за поданням Кабінету Міністрів України відповідно до абзацу другої частини першої ст. 13 Закону України від 21 червня 2018 року № 2473-VIII «Про валюту і валютні операції» винятків та (або) особливостей для окремих товарів та (або) галузей економіки.

Згідно з п. 14 прим. 4 Постанови № 18 розрахунки за операціями резидентів з експорту та імпорту товарів здійснюються не пізніше строку, визначеного в п. 14 прим. 2 Постанови № 18, з урахуванням вимог п. 14 прим. 3 Постанови № 18 в повному обсязі, з урахуванням вимог п. 14 прим. 3 Постанови № 18 стосовно операцій з експорту, імпорту товарів у незначній сумі (уключаючи незавершені розрахунки за операцією). Грошові кошти від нерезидента за операціями резидента з експорту товарів підлягають зарахуванню на рахунок резидента в банку в Україні.

Відповідно до п. 1 прим. 1 постанови Правління НБУ від 14 травня 2019 року № 67 «Про встановлення винятків та (або) особливостей запровадження граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів і внесення змін до деяких нормативно-правових актів» (далі – Постанова № 67) тимчасово, з 24 лютого 2022 року на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів із дня його припинення або скасування припиняється перебіг граничних строків розрахунків для товарів, робіт і послуг, за якими проведені та не завершені до 24 лютого 2022 року операції з експорту та (або) імпорту товарів за зовнішньоекономічними договорами (контрактами), укладеними українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності з іноземними суб'єктами господарської діяльності з місцезнаходженням у Російській Федерації або Республіці Білорусь, які створені та діють відповідно до законодавства зазначених країн (крім операцій, за якими граничні строки розрахунків настали до 24 лютого 2022 року).

Згідно з п. 1 прим. 2 Постанови № 67 граничні строки розрахунків за операціями з експорту товарів, що класифікуються за кодами згідно з УКТ ЗЕД: 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1201, 1205, 1206 00, 1507, 1512, 1514, 2306, становлять:

90 календарних днів та застосовуються до операцій, здійснених з 11 листопада 2023 року до 11 липня 2024 року включно;

120 календарних днів та застосовуються до операцій, здійснених з 12 липня 2024 року.